

Uppföljning av välfärdsnämndens plan för
intern kontroll 2022

4

2023SOCN85

Socialnämnden

Datum
2023-03-05

Diarienummer
2023SOCN85 003

Uppföljning av välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner *Uppföljning av välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022*.

Socialnämnden delger kommunstyrelsen beslutet och *Uppföljning av välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022*.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har genomfört uppföljning och åtgärder utifrån planen för intern kontroll, antagen av välfärdsnämnden den 12 januari 2022, § 7. Välfärdsnämnden upphörde den 31 december 2022 och har därefter ersatts av nämnden för utbildning, kultur och fritid respektive socialnämnden. Uppföljningen av välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022 redovisas i sin helhet för båda de nya nämnderna.

Uppföljningen har lett till att brister kunnat upptäckas inom riskområdena, vilket medfört att ytterligare åtgärder planeras genomföras för att hantera och minimera riskerna.

Sammantaget bedömer förvaltningen att arbetet med intern kontroll har genomförts på ett fullgott sätt i enlighet med planen för 2022.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 5 mars 2023
- Uppföljning av välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022
- Välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022

Ärendet

En god intern kontroll är en viktig faktor för att säkerställa att verksamheten och den finansiella rapporteringen fungerar på ett tillfredsställande sätt. I reglementet för intern kontroll, antaget av kommunfullmäktige den 2 februari 2023, § 8, framgår att kommunstyrelsen och övriga nämnder årligen ansvarar för att upprätta, genomföra och följa upp en plan för intern kontroll.

Reglementet beskriver att kommunstyrelsen och övriga nämnder med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att verksamheten:

- bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- följer lagar, styrdokument och beslut
- arbetar mot de mål som fastställts
- har en tillförlitlig finansiell rapportering
- rapporterar betydelsefull information
- åtgärdar brister och tar lärdom av misstag
- präglas av ett gott omdöme och en god kultur.

I välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022 har sex riskområden valts ut för förvaltningen att kontrollera under året – hot och otillbörlig påverkan, kompetensförsörjning, informationssäkerhet, inköp och upphandling, extremväder samt samhällsstörningar. Välfärdsnämnden upphörde den 31 december 2022 och ersattes av nämnden för utbildning, kultur och fritid respektive socialnämnden. Av den anledningen redovisas uppföljningen av välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022 i sin helhet till båda nämnderna.

Förvaltningens bedömning

Uppföljning har gjorts av fyra av de sex riskområdena. För riskområdet hot och otillbörlig påverkan har förvaltningen valt frångå planerna för att istället fokusera på åtgärder under 2022 och för att under 2023 göra en mer omfattande uppföljning genom den planerade medarbetarundersökningen. En snarlik bedömning har även gjorts för riskområdet samhällsstörningar där förvaltningen valt att prioritera arbetet med att utveckla förvaltningens rutiner framför att genomföra den planerade uppföljningen. Både hot och otillbörlig påverkan och samhällsstörningar finns med som riskområden i planen för intern kontroll 2023 och kommer följas upp under året.

I uppföljningen framgår att åtgärder för att minska och hantera risker till största delen fungerar som avsett. Dock har vissa brister upptäckts varför ytterligare åtgärder kommer vidtas för att hantera och minimera riskområdena. Tre av riskområdena kommer fortsätta granskas under 2023 genom planen för intern kontroll som socialnämnden antog den 11 januari 2023, § 19.

Förvaltningen gör bedömningen att arbetet med intern kontroll har utförts på ett fullgott sätt.

Peter Lönn
Kommundirektör

Birgitta Flärd
Utvecklingschef

Uppföljning av välfärdsnämndens plan för intern kontroll

2022

Kommunens arbete med intern kontroll

En god intern kontroll är en viktig faktor för att säkerställa att verksamheten och den finansiella rapporteringen fungerar på ett tillfredsställande sätt. Enligt det av kommunfullmäktige antagna reglementet för intern kontroll ska kommunstyrelsen och övriga nämnder med rimlig grad av säkerhet säkerställa att verksamheten

- bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- följer lagar, styrdokument och beslut
- arbetar mot de mål som fastställts
- har en tillförlitlig finansiell rapportering
- rapporterar betydelsefull information
- åtgärdar brister och tar lärdom av misstag
- har ett gott omdöme och en god kultur.

Förvaltningen har genomfört planen för intern kontroll och redovisar nedan uppföljningen av välfärdsnämndens plan för intern kontroll 2022, fastställd den 12 januari 2022, § 7. Planen utgår från den riskanalys som förvaltningen har genomfört, där risker prioriterades utifrån sannolikheten att riskerna faller ut och väsentlighet om så sker.

Uppföljning av plan för intern kontroll 2022

Riskområde	Riskbeskrivning	Metod	Resultat av uppföljning	Ny uppföljning eller åtgärd
Hot och otillbörlig påverkan	Medarbetare fattar felaktiga myndighetsbeslut på grund av hot eller otillbörlig påverkan.	Uppföljning av att rutiner för hot och våld är kända, ändamålsenliga och upplevs som tillräckliga av medarbetare inom myndighetsutövning.	<p>Den planerade uppföljningen har inte genomförts då förvaltningen har valt att prioritera uppföljningen i kommande medarbetarundersökning som genomförs 2023.</p> <p>Under 2022 genomfördes däremot en informationsinsats till alla chefer för att påminna om och tydliggöra chefens arbetsmiljöansvar, vilket innebär att säkerställa att riskanalyser genomförs och att åtgärder vidtas för att minimera och undanröja risker. Förvaltningen utbildar även samtliga nya chefer inom arbetsmiljö om hot och våld kopplat till riskanalys och arbetsmiljöansvar.</p> <p>Förvaltningen har under 2022 även genomfört särskilda utbildningar om hot och våld för delar av sektorn för samhällsbyggnad och sektorn för socialtjänst.</p>	<p>Risken fortsätter granskas i planen för intern kontroll 2023.</p> <p>Under 2023 kommer förvaltningen genomföra en översyn av medarbetarundersökningen och en analys för att säkerställa att det sker en uppföljning av riskerna för medarbetare kring hot och våld.</p>
Kompetensförsörjning	Risk för att förvaltningen saknar kompetens på grund av frånvaro, svårigheter att rekrytera och behålla personal.	Översyn av hur väl kompetensförsörjningsplanen fungerar som verktyg.	Personalfunktionen har genomfört en utvärdering av kompetensförsörjningsplanen som verktyg och de effekter som det ger. Av utvärderingen framkommer att kompetensförsörjningsplanen har önskad effekt då personalomsättningen överlag är bland de lägsta inom GR.	<p>Risken fortsätter granskas i planen för intern kontroll 2023.</p> <p>Inga åtgärder föreslås.</p>

Riskområde	Riskbeskrivning	Metod	Resultat av uppföljning	Ny uppföljning eller åtgärd
Informations-säkerhet	Risk att fysisk och elektronisk information inte hanteras eller skyddas på ett korrekt sätt.	Uppföljning av medarbetares kännedom av nuvarande rutiner gällande personuppgifts-incidenter.	Uppföljningen har genomförts och visar att medarbetare generellt har goda kunskaper om de risker som finns kring hantering av personuppgifter. Samtidigt framgår att det finns vissa kunskapsbrister kring rutiner i händelse av personuppgiftsincidenter inom förvaltningen och en osäkerhet om vad som är personuppgifter.	Förvaltningen fortsätter arbetet med information och kontinuerliga utbildningar kring personuppgiftshantering. Kanslienheten som samordnar arbetet med GDPR ska upprätta en handlingsplan för vidare åtgärder under 2023.
Inköp och upphandling	Risk för att bristande kompetens inom inköp och upphandling.	Uppföljning av beställares kompetens och kunskap. Jämförelse med uppföljning från 2021.	En uppföljning har gjorts av hur beställare och kommunens chefer uppfattar sin kunskap inom området inköp och upphandling. En stor andel av beställarna anser sig ha antingen goda eller vissa kunskaper. Endast en liten andel anser sig inte några kunskaper alls. Utöver enkät har det utförts stickprov av direktupphandlingar, det vill säga inköp som gjorts där ramavtal inte finns. Resultatet från dessa stickprov visar att rutinen för direktupphandling inte efterlevs.	Risken fortsätter granskas i planen för intern kontroll 2023. Resultatet visar att förvaltningen både har kunskapsbrister såväl som bristande kunskaper om beslutade rutiner. Förvaltningen kommer fortsätta åtgärda risken med att arbeta med information och utbildningar.

Riskområde	Riskbeskrivning	Metod	Resultat av uppföljning	Ny uppföljning eller åtgärd
Extremväder	Risk för verksamhet inte kan hantera värmebölja/ extremväder.	Granskning av de rutiner som finns, om de är kända och tillräckliga.	Förvaltningen har genomfört en uppföljning som visar att samtliga 15 boendechefen i kommunen gör bedömningen att befintliga rutiner för att hantera värmeböljor och extremväder är tillräckligt bra. De gör också bedömningen att medarbetarna har god kännedom om de rutiner som finns.	Inga ytterligare åtgärder föreslås.
Samhällsstörningar	Risk för extraordinära händelser skapar stora störningar för kommunens verksamheter.	Uppföljning av kännedomen av rutiner för in- och utrymning i förskolor, skolor och gymnasium.	Den planerade uppföljningen har inte genomförts. Förvaltningen har istället valt att påbörja ett utvecklingsarbete där en modell för in- och utrymning har tagits fram av sektorn för utbildning, kultur och fritid i samverkan av kommunens säkerhetsfunktion. Denna modell har blivit presenterad för alla rektorer som därefter fått uppdraget att utifrån modellen ta fram en plan för in- och utrymning som är anpassad efter sina förutsättningar. Uppdraget ska vara slutfört innan sommaren 2023 och därefter ska planen implementeras i verksamheten. Utöver detta pågår också ett arbete där förvaltningen ser över de digitala lösningar som kan användas i samband med inrymning.	Risken fortsätter granskas i nämnden för utbildning, kultur och fritids plan för intern kontroll 2023.

Välfärdsnämndens plan för intern kontroll

2022

Den 6 december 2021

Intern kontroll

En god intern kontroll är en viktig faktor för att säkerställa att verksamheten och den finansiella rapporteringen fungerar på ett tillfredsställande sätt. Enligt det av kommunfullmäktige antagna reglementet för intern kontroll ska kommunens nämnder årligen upprätta en plan för områden som ska granskas under året för att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att verksamheten

- bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- följer lagar, styrdokument och beslut
- arbetar mot de mål som fastställts
- har en tillförlitlig finansiell rapportering
- rapporterar betydelsefull information
- åtgärdar brister och tar lärdom av misstag
- har ett gott omdöme och en god kultur.

Förvaltningen har genomfört en riskanalys där sannolikhet och väsentlighet har bedömts av rådande riskmiljö, både på sektorsnivå och förvaltningsövergripande nivå. Utifrån denna riskanalys har följande plan för intern kontroll tagits fram.

Planen kommer följas upp av välfärdsnämnden i samband med årsbokslut för 2022.

Riskområde	Riskbeskrivning	Befintliga arbetssätt och rutiner för att hantera/minska risken	Kontroll	Ansvarig för genomförande
Hot och otillbörlig påverkan.	Medarbetare fattar felaktiga myndighetsbeslut på grund av hot eller otillbörlig påverkan.	<p>Kommunen har en handlingsplan för hot och våld och enligt den ska åtgärdsplaner tas fram av ansvarig chef. Arbetsplatser med risk för hot och våld ska ha särskilda rutiner för hur situationer ska hanteras. Det sker även fackligt samarbete i frågan.</p> <p>Utbildning för politiker sker inför varje mandatperiod. En digital utbildning för förvaltningen kommer starta i början av 2022 om att arbeta i en politisk styrd organisation.</p> <p>Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att redogöra för hur man arbetar för att förebygga, hindra, upptäcka och anmäla hot och hat som kan påverka personal och/eller beslutsfattande, vilket stöd finns för personal som eventuellt utsätts samt hur förvaltningen samarbetar med de fackliga organisationerna och skyddsombuden kring dessa frågor.</p>	Uppföljning av att rutiner för hot och våld är kända, ändamålsenliga och upplevs som tillräckliga av medarbetare inom myndighetsutövning.	Personalchef.
Kompetensförsörjning.	Risk för att förvaltningen saknar kompetens på grund av frånvaro, svårigheter att rekrytera och behålla personal.	Kompetensförsörjningsplaner tas fram och det finns ett proaktivt arbete med arbetsgivarvarumärket. Arbete sker också med kompetensutvecklingsmöjligheter och med resursfördelning. Inom vissa områden sker samverkan exempelvis med GR-kommunerna.	Översyn av hur väl kompetensförsörjningsplanen fungerar som verktyg.	Personalchef.
Informations-säkerhet.	Risk att fysisk och elektronisk information inte hanteras eller skyddas på ett korrekt sätt.	Det finns stöd och rutiner för personuppgiftsincidenter. Det sker en kartläggning av incidenter och en arbetsgrupp har startat för att få fram ett verksamhetsstöd kring lagtolkning och lagefterlevnad. Nanoutbildningar har skett under 2021 inom området.	Uppföljning av medarbetares kännedom av nuvarande rutiner gällande personuppgiftsincidenter.	Utvecklingschef.

Riskområde	Riskbeskrivning	Befintliga arbetssätt och rutiner för att hantera/minska risken	Kontroll	Ansvarig för genomförande
Inköp och upphandling.	Risk för att bristande kompetens inom inköp och upphandling.	Stöd från upphandlingsfunktionen och kommunens rutiner. Ett arbete har påbörjats med införandet av kategoristyrning. Uppföljning sker i samband med plan för intern kontroll 2021.	Uppföljning av beställares kompetens och kunskap. Jämförelse med uppföljning från 2021.	Upphandlingschef.
Extremväder.	Risk för verksamhet inte kan hantera värmebölja/extremväder.	Medarbetare har kunskap, är medvetna om risken och gör det bästa utifrån de förutsättningar som finns i fastigheter.	Granskning av de rutiner som finns, om de är kända och tillräckliga.	Sektorschef för socialtjänst.
Samhällsstörningar.	Risk för extraordinära händelser skapar stora störningar för kommunens verksamheter.	Förvaltningen har rutiner och beredskap för extraordinära händelser. Några exempel på dessa är förebyggande brandskydd, krisorganisation och kriskommunikation. Det finns också tydliga rutiner för sektorsledningen och verksamheter inom sektorn för utbildning, kultur och fritid. En av dessa är rutiner för inrymning och utrymning.	Uppföljning av kännedomen av rutiner för in- och utrymning i förskolor, skolor och gymnasium.	Sektorschef för utbildning kultur och fritid.